

1982/83:166

Fredagen den 3 juni

Kl. 14.50

1 § Föredrogs och hänvisades

Proposition

1982/83:177 till skatteutskottet

2 § Föredrogs

Finansutskottets betänkanden

1982/83:48 Anslag till räntor på statsskulden, m. m. (prop. 1982/83:100 delvis och 1982/83:150 delvis)

1982/83:51 Särskilda frågor rörande statsbudgetens utgifter för budgetåret 1983/84 (prop. 1982/83:100 delvis och 1982/83:150 delvis)

1982/83:52 Beräkning av inkomster på statsbudgeten för budgetåret 1983/84, m. m. (prop. 1982/83:100 delvis och 1982/83:150 delvis)

1982/83:53 Tilläggsbudget II och tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1982/83

1982/83:54 Statsbudget för budgetåret 1983/84

Utskottets framställningar om att betänkandena skulle avgöras efter endast en bordläggning bifölls av kammaren.

Vad utskottet i övrigt hemställt bifölls.

3 § Meddelande om protokollsjustering, riksmötet 1983/84, m. m.

Anf. 1 TALMANNEN:

De kammarens protokoll som återstår ojusterade vid innevarande riksmötes slut framläggs till godkännande tisdagen den 14 juni kl. 12.00.

Till kammarens ledamöter har utdelats statistik rörande riksdagsarbetet under riksdagarna 1971–1974 och riksmötena 1975/76–1982/83.

Riksdagen samlas tisdagen den 4 oktober kl. 11.00 i riksdagshuset på Helgeandsholmen. Riksmötet 1983/84 öppnas samma dag kl. 14.00. I

samband med öppnandet kommer riksdagshuset att invigas. Öppningsceremonin föregås av en gudstjänst i Storkyrkan kl. 12.00. Kl. 16.30 hålls bordläggningssammanträde.

Kallelse och program kommer att utsändas till kammarens ledamöter.

4 § Riksmötets avslutning

Anf. 2 TALMANNEN:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! När vi nu sätter punkt för riksmötet 1982/83, innebär detta också slutet på en tolvårig verksamhetsperiod i denna byggnad, som blev vårt tillfälliga hem i samband med övergången till enkammarssystemet. Jag hoppas att ni inte misstyper om jag ägnar en kort stund åt en återblick.

Den svenska riksdagen har ofta beskyllts för oförmåga att reformera sig själv. De försök som genom åren gjorts har sällan avsatt påtagliga resultat. Mot den bakgrunden framstår de förändringar som skedde när vi flyttade från Helgeandsholmen och hit som märkliga – ja, rent av äventyrliga. I ett slag, över jul och nyår, övergick vi från tvåkammarssystem till enkammarssystem. Vi fick ett helt nytt utskottsväsen, och den nya riksdagen skulle flytta in i nya lokaler. I stället för två kammare med 233 resp. 151 ledamöter hade väljarna utsett 350 ledamöter i en kammare.

Många varnande röster höjdes rörande bl. a. storleken. Man trodde att debatterna i denna mera folkrika församling skulle bli enormt långa. Antalet ledamöter ökade ju med 50 % jämfört med andra kammaren.

Den tolvåriga erfarenheten har glädjande nog visat, att dessa farhågor inte har besannats. Talförheten har endast ökat med 30 % jämfört med taletiden i den gamla andra kammaren. Förklaringen till detta ligger dels i att vi har ändrat debattreglerna, men främst i ledamöternas återhållsamhet. I den gamla riksdagen var timplånga inlägg inte alls ovanliga, men så har inte varit fallet här.

De tolv åren vid Sergels torg har bjudit på mer dramatik än vad vi varit vana vid. Det har i sanning varit tolv händelserika år. Vi har varit med om täta regeringsskiften. Redan under den andra perioden här fick vi en jämviktsriksdag, som vi enligt statistisk erfarenhet inte borde ha fått. Under en period hade vi en rösts övervikt vid voteringarna. Intresset för dessa företeelser har ofta överträffat intresset för sakfrågorna vi behandlat.

Man kan nämna flera statistiska uppgifter till belysning av riksdagsledamöternas ökade arbetsmängd. Ett mått på vad som har skett under de här åren är att riksdagen det första budgetåret vi var här anvisade 52 miljarder kronor. Den statsbudget vi alldeles nyss fastställde för nästa budgetår uppgår till 300 miljarder kronor.

Att tolv år är en lång tid i riksdagens historia framgår inte minst därav att av de ledamöter som flyttade från Helgeandsholmen 1971 är det bara 89 kvar. När vi möts till nästa riksmöte blir det alltså för 260 ledamöter det första mötet med de traditionsrika byggnaderna på Helgeandsholmen.

När vi nu flyttar tillbaka är det emellertid till helt andra förhållanden än dem som rådde när vi lämnade det gamla riksdagshuset. Då var det dåligt bevänt med arbetsmöjligheterna. Ledamöterna hade var sitt fack att förvara sina handlingar i. Det fåtal rum som stod till ledamöternas förfogande förslog inte på långa vägar. När vi kom hit fick varje ledamot ett eget arbetsrum – ett enormt framsteg. Vi har strävat efter att erbjuda minst lika goda förhållanden i vårt nya hem.

Jag förstår att det kan kännas vemodigt att lämna detta hus, både för ledamöterna och för våra medarbetare. Men jag är övertygad om att alla, även de som har varit tveksamma till flyttningen, kommer att finna sig väl till rätta i den nya miljön.

Innan vi nu åtskils passar jag på att från oss alla till alla våra medarbetare framföra ett hjärtligt tack för deras arbete. Det har inte varit möjligt att undvika en ovanligt stor arbetsbelastning mot slutet av riksmötet – en sak som värst drabbar våra medarbetare, som alla utfört ett utmärkt arbete.

Jag tackar kollegerna i presidiet för fint kamratskap och mycket gott samarbete. Och jag tackar nu er alla för det förtroende och den välvilja ni har visat oss i presidiet och önskar er en härlig sommar fylld med intressanta och givande upplevelser.

Anf. 3 GUNNAR STRÄNG:

Herr talman! Det tillkommer mig att vid avslutningen av denna arbetsfyllda vårsession framföra kammarens tack till vår talman och uttala vår uppskattning för den oväld, skicklighet och effektivitet med vilken han har lett kammarens arbete.

Jag vill också rikta vårt tack till kammarens vice talmän, riksdagsdirektören och alla övriga medarbetare, som med kunnighet, gott omdöme och stort tålamod hjälpt oss till rätta i vårt dagliga arbete. Genom era insatser har riksdagen fungerat och trots stor arbetsbelastning lyckats slutföra sitt maktpåliggande arbete.

I en för nationen brydsam tid har riksdagen att fatta för land och folk avgörande beslut. Även om vi vågar hoppas på en ljusning i den påfrestande ekonomiska nedgång som präglar världen, är problemen fortfarande så påtagliga att det tarvas sammanhållning och hårt arbete inom nationen och en känslans förankring också i de beslutande instanserna för att vi skall komma till rätta med svårigheterna.

Ni, herr talman, har att leda oss i vårt viktiga politiska arbete och därtill tillse att de valda ombuden för Sveriges folk hanterar sin uppgift enligt lag och författning. Vi vet, herr talman, att ni fullgör denna er uppgift med vaksamhet, konsekvens och omsorg.

När vi nu lämnar riksdagen och detta hus och går mot en efterlängtd och välkommen ledighet, är förtjänsten av arbetets friktionsfria gång och slutförande i stor utsträckning kammarens lednings och alla dess medarbetares.

Vi tackar för talmannens vänliga sommarhälsning. Vi har säkert alla behov av en avkoppling, för att med friska krafter ta itu med de uppgifter som

Nr 166

Fredagen den
3 juni 1983

*Riksmötets avslut-
ning*

väntar. Jag tror att jag utan att beslås med osanning vågar säga att de problem vi möter i höst inte blir lättare att lösa än dem vi brottats med under det gångna arbetsåret. Vi har fördelen att i höst kunna mötas och möta problemen med nya, friska krafter, uppsamlade under en förhoppningsvis varm och solfylld sommar.

Kammaren vill genom mig återgälda herr talmannens vänliga avskedshälsning. Kammaren önskar sin talman och alla hans medarbetare en välförtjänt avkoppling och en vilsam sommar.

Anf. 4 TALMANNEN:

I det jag framför till ålderspresidenten ett tack för hans vänliga ord, förklarar jag 1982/83 års riksmöte avslutat.

5 § Kammaren åtskildes kl. 15.03.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert